

Det ærede Medlem Hr. H. O. Hansen har fremdraget visse Eksempler paa Sammenslutninger, paa deres Forsøg paa at kneble de mindre erhvervsdrivende, navnlig indenfor Omsætningen; jeg tvivler ikke paa, at det, det ærede Medlem her har fremdraget, er rigtigt, og jeg er ogsaa rede til at erkende, at det er beklageligt, at saadanne Forhold findes. Det ærede Medlem har navnlig peget paa Cigarfabrikkernes Sammenslutning og har omtalt Kontrakter af et Indhold, som unægtelig er i høj Grad præget af Trustens, af Monopolets Aand. Men jeg spørger det ærede Medlem: Er det nu ikke saaledes, at der kun vil blive Tale om Krav om Underskrivning af saadanne Kontrakter, naar den vedkommende Forhandler ønsker særlige Begunstigelser fra Fabrikerne, ønsker særlige Avancemuligheder, særlige Kreditmuligheder, og hvilke andre Begunstigelser der kan knytte sig til denne Omsætning? Er det ikke saaledes, at Underskrift paa saadanne Kontrakter ikke kræves, naar vedkommende er rede til at gaa ind paa de almindelige Vilkaar for Aftagning af Fabrikkernes Produktion?

Sagen vedrørende De forenede Bryggerier og deres Aftappere har jeg haft Lejlighed til at høre fremstillet fra begge Sider, baade fra Fabrikkernes og fra Aftappernes. Jeg skal erkende, at det er beklageligt, om et ikke helt ubetydeligt Antal selvstændige næringsdrivende ved de Foranstaltninger, Fabrikerne foretager, mister Grundlaget for deres Erhverv. Det er saare beklageligt, men paa den anden Side mener jeg, at det maa erkendes, at de hygiejniske Forhold, alle de Krav, der nu om Dage stilles til Næringsmidlernes Behandling, i og for sig gør det naturligt at gaa bort fra de Aftapningsanstalter, man hidtil har haft, for at lægge hele denne Side af Virksomheden ind under Former, som sikrer Varen en Behandling, der er betryggende for den Form, hvori den kommer frem til Forbrugerne. Det kan vist ikke nytte, at man spærrer Vejen for Fremskridt i saa Henseende. Paa den anden Side vil det være naturligt, om man fra Industriens Side søger at muliggøre Overgangen til andre Erhverv for de erhvervsdrivende, som bliver overflødige ved saadanne Ændringer.

Det paastaas nu fra det ærede Medlem Hr. H. O. Hansens Side, at dette ikke er Tilfældet ved det Tilbud, Fabrikerne har gjort. Fra Fabrikerne paastaas det modsatte. Jeg har nylig modtaget en Redegørelse, som jeg ogsaa synes beviser

noget andet end det, det ærede Medlem er kommet til ved sit Studium af denne Sag. Men eet er i alt Fald sikkert, at vi savner Midler til at tilvejebringe en virkelig objektiv Oplysning i denne Sag, til at foretage en objektiv Undersøgelse af de Forhold, det ærede Medlem her har berørt. Med andre Ord, vi savner Mulighed for at kunne trænge ind i Kartel-Aftaleforhold, i den Maade, hvorpaa de virker, og i de Formaal, som storindustrielle Sammenslutninger har sat sig. Det synes, som om man ved Aftaler ikke sjældent lægger Baand paa de enkelte erhvervsdrivende, Aftaler, som under visse Omstændigheder kan faa og ogsaa har faaet tillagt retlig Betydning. Jeg mener, at dette burde ikke være Tilfældet. Jeg mener heller ikke, at Arbejderne burde kunne benytte deres Organisationsret til Boykotning, til Monopolisering af Arbejdet, uden at dette kan faa retlige Følger for de vedkommende Arbejderorganisationer, der optræder saaledes. Med andre Ord, hele dette Spørgsmaal er ligesaa mangesidigt her som andre Steder. (Afbrydelse). Det ærede Medlem, der sidder foran mig (Jønson), synes ikke at mene, at det er Tilfældet. Men i den amerikanske Trustlovgivning har der dog mere end een Gang været Grundlag for at idømme Arbejderorganisationer, der har udøvet Boykotning enten overfor Medlemmer eller erhvervsdrivende, som vedkommende Organisation kom i Forbindelse med, meget betydelige Bøder. Udenom den Side af Sagen kommer vi nu ikke — derom kan det ærede Medlem være forsikret —, hvis vi paa dette Omraade skal have gennemført en Lov.

Hele dette Spørgsmaal er med andre Ord saa mangesidigt her som nogetsteds. Det vil derfor neppe være muligt at trænge igennem med en Lov, der paa een Gang er gennemførlig og kan tilfredsstille, og det ogsaa i den Henseende, at den ikke lægger Hindringer i Vejen for sunde og gavnlige Sammenslutninger, for heldige Aftaler for Erhvervene, selv om de kan virke konkurrencehemmende — thi saadanne Aftaler kan der ogsaa være, som man i og for sig kan finde er af det gode, selv om de virker paa den nævnte Maade —, og tillige faa en Ordning tilvejebragt, som ikke ved den Usikkerhed, den skaber indenfor Erhvervslivet, kan faa skadelige Virkninger, hvilket jo neppe vilde være formaalstjenligt i en Tid, der frembyder saa mange Vanskeligheder for Erhvervslivet som den, vi nu lever i. Hele